



Fredagen den 21 oktober

1 § Rättsliga och inrikes frågor

Statssekreterare Magnus Graner

**Åtterrappport från möte i Europeiska unionens råd för
rättsliga och inrikes frågor den 22–23 september 2011
Information och samråd inför möte i Europeiska union-
ens råd för rättsliga och inrikes frågor den 27–28 oktober
2011**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar sammanträdet öppnat och hälsar Magnus Graner med medarbetare samt Minna Ljunggren välkomna.

Under allmänna frågor kommer också Frank Belfrage att delta, för där finns en del utrikesfrågor. Det står inte på dagordningen. Vi har statssekreterare närvarande i dag. Det beror dels på moderatstämman i Örebro, dels på att Birgitta Ohlsson är i Moldavien, bland annat för att diskutera trafficking.

Sedan har ni möjligen sett eller hört att detta med toppmötena blivit lite oklart. Jag talade med Susanne Ackum för någon kvart sedan. Hon är i Bryssel nu. De har haft ett möte i natt som eventuellt kan bli avgörande. Läget är tydligen det att tyskarna anser att om det ändå ska vara ett extra toppmöte redan på onsdag kan mötet på söndag ställas in och förhandlas på lite lägre nivå än toppnivå under helgen och fram till onsdagen. Fransmännen insisterar dock på att det ska vara ett toppmöte på söndag.

Vi får väl se hur det blir, men det förefaller som om det inte blir något avgörande ögonblick på söndag. Därmed bortfaller sannolikt ett möte för EU-nämnden under lördagen eller natten till söndagen. Jag kan inte riktigt se varför det skulle vara nödvändigt. Vi får hålla ögon och öron öppna

och sedan får kansliet skicka ut information om hur det hela utvecklar sig.

Då går vi över till dagens föredragningslista. Vi börjar med Magnus Graner. Finns det något att säga om återrapporten från mötet den 22–23 september, eller ska vi gå direkt till frågor om den?

Anf. 2 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Herr ordförande! Låt mig först bara säga att vi som vanligt inte har någon slutlig dagordning för rådsmötet nästa vecka. Coreper kommer att behandla vissa av dagordningspunkterna nästa vecka, och vi kommer naturligtvis att informera er om det blir några förändringar.

Då ska jag gå över till återrapporten. Vid RIF-rådet den 22–23 september gav man bland annat sitt politiska stöd till kompromissförslaget till direktiv om den europeiska skyddsordern. Nu återstår det formella antagandet av förslaget.

Som ni vet låg Sverige tillsammans med elva andra medlemsländer bakom förslaget. Direktivet syftar till att förbättra skyddet för brottsoffer och personer som utsätts för hot. Hotade personer ska kunna flytta till en annan medlemsstat utan att förlora rätten till besöksförbud eller annan skyddsåtgärd.

Vidare presenterade kommissionen sitt meddelande om förvaltningen av Schengensamarbetet och de förslag till rättsakter som behövs för att reglera det som står i meddelandet. Presentationen följdes av en lång diskussion där samtliga medlemsstater gav sitt stöd generellt till en effektiviserad Schengenuvärderingsmekanism. En majoritet föredrog dock en annan rättslig grund framför den föreslagna. Ett flertal medlemsstater gav vidare sitt stöd till möjligheten att återinföra kontroll vid inre gräns mot en medlemsstat som inte lever upp till regelverket.

Nästan alla medlemsstater motsatte sig kommissionens förslag att för återinförande av kontroll vid inre gräns vid till exempel toppmöten, på grund av risk för terroristattacker, flytta beslutsmakten från medlemsstaterna till kommissionen. Flera konstaterade att det enligt artikel 72 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är varje medlemsstats ansvar att värna den inre säkerheten.

Fortsatta diskussioner om förslagen förs nu på tjänstemannanivå i behöriga rådsarbetsgrupper. I övrigt får jag

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Då lägger vi återrapporten till handlingarna.

Vi går till punkt 4 som gäller Kaliningradområdet.

Anf. 4 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Herr ordförande! Som vi informerat om tidigare, inför det senaste rådsmötet, har kommissionen presenterat ett förslag om att ändra gällande förordning om lokal gränstrafik från 2006.

Förordningen innehåller bestämmelser om hur avtal mellan ett EU-land och ett tredjeland som har gemensam landgräns ska se ut för att möjliggöra undantag från de ordinarie gränskontrollreglerna. Boende i gränsområden får söka ett särskilt tillstånd för att kunna röra sig över gränsen på ett enklare sätt än vanligt.

Vid rådsmötet den 22–23 september konstaterade kommissionen att på grund av den särskilda situationen för Kaliningrad kan en ändring av förordningen vara motiverad för att möjliggöra att hela området omfattas av ett avtal om lokal gränstrafik. Det finns inga andra sådana områden i Europa, och det finns ett behov av att underlätta resor för invånarna i området för att undvika att Kaliningrad isoleras. Förslaget innebär också att utvidgningen ska vara lika stor, rent geografiskt, på den polska sidan.

Vid rådsmötet nästa vecka vill ordförandeskapet förbereda för en politisk överenskommelse om förordningsförslaget. För ett slutligt antagande krävs både rådets och Europaparlamentets godkännande.

Majoriteten av medlemsstaterna, inklusive Sverige, kan godta att hela Kaliningradområdet omfattas av förordningen på grund av dess särskilda geografiska läge. Vidare har medlemsstaterna fått information om vilka säkerhetsåtgärder som Polen kommer att vidta med anledning av ett kommande avtal med Ryssland. Avsikten är också att en deklARATION antas samtidigt som förordningsändringen av vilken det tydligt framgår att detta är ett undantag och att det inte ska få prejudicerande verkan på övriga avtal som ingås inom ramen för den här förordningen. Vi kan mot den bakgrunden godta förslaget.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 4.

Punkt 9 hoppar vi över, för det är exakt samma punkt som var uppe förra gången. Jag föreslår att vi upprepar den sammanfattning som vi gjorde förra gången – det har inte hänt någonting.

Punkt 10 handlar om förstärkning av de europeiska insatserna för narkotikabekämpning. Det är tre narkotikapunkter. Vill statssekreteraren ta dem var för sig eller tillsammans?

Anf. 6 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Herr ordförande! Jag tänkte ta dem var för sig, för de har lite olika bakgrund.

Vad gäller punkt 10 ska kommissionen den 25 oktober lägga fram ett meddelande om förstärkning av de europeiska insatserna för narkotikabekämpning. Meddelandet kommer att presenteras för ministrarna i rådet den 27 oktober. Vi ser fram emot att då få information om vad meddelandet innehåller. Vi förväntas inte vid det mötestillfället avge någon ståndpunkt.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen under punkt 10.

Vi går vidare till punkt 11. Det är en beslutspunkt.

Anf. 8 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Det gäller en europeisk pakt mot syntetisk narkotika. Förslaget, från det polska ordförandeskapet, handlar om åtgärder för att hindra eller begränsa tillverkning, smuggling och olaglig handel med syntetisk narkotika inom EU.

Redan år 2008 antog rådet ett förslag till EU-pakt mot narkotika. Den gången handlade förslaget om bekämpning av heroin och kokain. I förslaget sades att rådet skulle återkomma med förslag till åtgärder mot andra typer av narkotika, vilket det polska ordförandeskapet nu alltså har gjort.

Syntetisk narkotika är den näst vanligast förekommande narkotikatypen inom EU och utgör förstås ett stort problem. De aktuella förslagen omfattar enbart syntetisk narkotika och dess prekursorer, det vill säga i och för sig lagliga kemikalier som kan användas för att tillverka syntetisk narkotika samt nya psykoaktiva substanser. Det handlar med andra ord om ämnen som används i missbrukssyfte men som ännu inte

hunnit bli klassade som narkotika enligt den klassningsmekanism som finns.

2011/12:7
21 oktober

Förslaget omfattar fyra huvuddelar. För det första bekämpning av tillverkning av syntetisk narkotika, för det andra bekämpning av smuggling och olaglig handel med syntetisk narkotika, för det tredje bekämpning av nya psykoaktiva substanser och för det fjärde förbättrad utbildning för brottsbekämpande myndigheter.

Sverige har ställt sig positivt till ordförandeskapets förslag.

EU, främst länder som Nederländerna, Belgien och Polen, har en stor produktion och export av syntetisk narkotika. Till exempel är det i dessa länder som en majoritet av världsproduktionen av MDMA, ecstasy, tillverkas. Detta gör det extra angeläget för EU att nu göra allt för att hålla rent framför egen dörr om vi ska kunna fortsätta att föra en trovärdig politik i bekämpningen av exempelvis heroin från Afghanistan och kokain från Colombia.

Förslaget är inte rättsligt bindande. Pakten vilar helt på politisk grund. Det betyder i praktiken att när pakten har antagits av ministrarna, enhälligt, vid RIF-rådet gäller rekommendationen som en politisk överenskommelse om denna ambitionsnivå. Frågan kommer alltså inte att underställas Europaparlamentet.

Ordförandeskapet hoppas kunna anta förslaget till EU-pakt redan nästa vecka.

Anf. 9 CARINA OHLSSON (S):

Herr ordförande! Jag har inget i sak att anföra eller fråga om. Det står att justitieutskottet har informerats. I riksdagen är det socialutskottet som har hand om narkotikafrågorna, och jag tror inte att de har informerats. Jag vill bara nämna det. Ibland kan det vara lite rörigt eftersom indelningen inte är likadan i Regeringskansliet som i riksdagen.

Anf. 10 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Vi har inte fått, vad jag vet, någon propå ännu från socialutskottet om att få en föredragning. Men om vi får en kallelse och en begäran står vi självklart till förfogande för att berätta om frågan. Vi har dock informerat om den i justitieutskottet.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Vi får hoppas att det kommer en propå. Annars kan man ju be om att få en propå, om man vill.

Anf. 12 JOHAN LINANDER (C):

Vi är rätt många här som sitter i justitieutskottet, och vi fick information i går. Frågor om tillgången och om att bekämpa tillgången på narkotika hamnar oftast i justitieutskottet. När det gäller efterfrågan och åtgärder för att hjälpa missbrukare är det en fråga för socialutskottet. Så som jag har uppfattat det handlar detta framför allt om att minska tillgången till narkotika.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd från nämnden under punkt 11 om den europeiska pakten mot syntetisk narkotika.

Punkt 12, Årsrapport om narkotikasituationen i Europa, är en informationspunkt.

Anf. 14 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Herr ordförande! Det är den tredje narkotikapunkten. Under punkt 12 kommer det europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk att presentera sin årsrapport om narkotikasituationen i Europa 2011.

Medlemsstaterna kommer att lyssna till informationen, och vi kommer att återrapportera till riksdagen vad som sägs. Medlemsstaterna förväntas inte avge någon ståndpunkt på den här punkten.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 12.

Vi går vidare till punkt 13 om ett EU-system för att spåra finansiering av terrorism.

Anf. 16 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Herr ordförande! Frågan rör ett EU-system motsvarande det amerikanska TFTP, alltså Terrorist Finance Tracking Program, som vi har pratat om flera gånger tidigare i riksdagen. Det framtida EU-systemet har fått namnet TFTS, vilket står för Terrorist Finance Tracking System.

Utöver vid samrådet i EU-nämnden den 16 september i år har frågan behandlats i justitieutskottet, dels inför RIF-rådet i september, dels mer ingående vid överläggning i utskottet

den 27 september. Anledningen till att detta är uppe på nytt är att frågan ströks från RIF-rådet på grund av tidsbrist och alltså i stället ska behandlas vid rådsmötet nästa vecka. Inga omständigheter har förändrats och inga nya har tillkommit sedan vi senast talade om detta.

Jag vill påminna om att det vid detta tillfälle inte rör sig om en rättsakt som ska antas utan endast om ett meddelande från kommissionen som rådet ska föra som riktlinjedebatt. Ett förslag till rättsakt förväntas inte förrän tidigast under början av år 2012.

Anf. 17 KERSTIN HAGLÖ (S):

Vi delar preliminärt regeringens ståndpunkt i frågan, vilket vi tidigare framfört. Vi vill dock gå ett steg längre i diskussionen, och vi har uppfattat det som att Sveriges regering inte är beredd att driva det. Det gäller organiserad ekonomisk brottslighet, som ofta har koppling till terrorism. Vi anser att kommissionen även bör överväga att utvidga detta instrument, TFTS, till att användas också i kampen mot organiserad ekonomisk brottslighet.

Vi har framfört denna ståndpunkt, och jag anser att det är en avvikande mening som jag vill ha med i de fortsatta riktlinjerna.

Anf. 18 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Vid justitiekommitténs överläggning den 27 september framförde vi en hel del kritiska synpunkter på detta system, vilka vi också betecknar som avvikande mening i enlighet med det protokoll som är utskickat. Jag tänker inte repetera dem utan utgår från att departementet har den diskussionen tillgänglig.

Anf. 19 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Vår kritik mot detta förslag, eller man kanske ska säga början till att ta fram ett förslag, liknar den som Miljöpartiet har framfört. Det grundar sig framför allt på integritetsaspekter och en skepsis mot att bygga upp nya, storskaliga register och kontrollsystem där man inte riktigt vet konsekvenserna för den personliga integriteten. Det blir ännu allvarligare om man planerar någon sorts storskaligt utbyte av information med till exempel USA, som har en delvis annan rättstradition på området.

Möjligen kan man foga detta till Miljöpartiets avvikande mening och anmäla en gemensam sådan, men vi får titta närmare på det när de konkreta förslagen kommer.

Anf. 20 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Låt mig först bara konstatera att det ännu inte finns något förslag, så det är lite svårt att förhålla sig till de önskemål som till exempel finns från Socialdemokraterna om att utvidga systemet. Den dagen det finns ett förslag kan man överväga att göra det, men så länge det inte finns något förslag är det svårt att driva den linjen.

Jag har noterat den linje Socialdemokraterna här för fram, och den ligger i linje med vad som har sagts i justitieutskottet. Det man möjligen lite försynt kan fråga sig är: Om det skulle vara så att vi inte får med andra medlemsländer på att också inkludera organiserad brottslighet i detta, är det då Socialdemokraternas uppfattning att man inte ska driva detta system för terroristbekämpning? Det blir lite märkligt när man säger ”det vore bra om”, om inte om blir av. Vad gör man då?

Till syvende och sist är förslaget som ligger på bordet ett tracking system för terroristfinansiering. Det är det vi har att förhålla oss till, inte något annat.

Anf. 21 KERSTIN HAGLÖ (S):

Det är Socialdemokraternas mening att Sverige ska ha denna ståndpunkt, och det är därför vi har den. Sedan vet jag – och det kan statssekreteraren säkert också intyga – att frågan har diskuterats på den här nivån. Det är alltså ingen ny fråga.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar att det finns tre avvikande meningar, en från Socialdemokraterna, vilken de här redogjort för, en från Miljöpartiet, som följer upp sin avvikande mening i utskottet tidigare, och en från Vänsterpartiet, som har en liknande avvikande mening baserad på frågan om integritetsaspekter och en motvilja mot att bygga nya register.

Även med hänsyn tagen till dessa avvikande meningar finns det stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga.

Vi går till punkt 14 om det östliga partnerskapet.

Anf. 23 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Herr ordförande! Under 2009 lanserade EU det särskilda programmet Östliga partnerskapet för samarbete med sex länder i östra Europa och södra Kaukasus. Det gäller Armenien, Azerbajdzjan, Vitryssland, Georgien, Moldavien och Ukraina. Partnerskapet utgör den östliga delen av EU:s så kallade grannskapspolitik. EU ger stöd till ländernas arbete med politiska och ekonomiska reformer, bland annat för att stärka demokratin och rättsstaten.

Vid mötet nästa vecka förväntas kommissionen presentera sitt meddelande om ett vidgat och fördjupat samarbete på området för rättsliga och inrikes frågor inom det östliga partnerskapet. Meddelandet omfattar både migrationsministrernas och justitieministrernas ansvarsområden. Det behandlar frågor om bland annat laglig migration, samarbete om återtagande- och viseringsfrågor, gränsförvaltning och kampen mot organiserad brottslighet, narkotika och korruption. Ordförandeskapet vill också se en kortare riktlinjedebatt inför arbetet med rådsslutsatser senare under hösten.

Sverige stöder förslagen om att effektivisera och konsolidera samarbetet med utgångspunkt från hittills vunna erfarenheter och existerande strukturer.

Anf. 24 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Vi hade i utrikesutskottet avvikande mening om detta, men det protokollet tycks inte vara justerat än. Jag läser därför upp vår mening, herr ordförande.

Miljöpartiet är klart positivt till allt som gör det lättare för människor att röra sig fria i världen. Vi anser dock att viseringslättnader inte automatiskt ska följas av återvändandeaftal, i synnerhet inte när dessa tecknas med länder som både utdömer och verkställer dödsstraff, som till exempel Vitryssland. Vi anser att regeringens linje ska vara att återvändandeaftal inte ska skrivas med länder som begår grova kränkningar av mänskliga rättigheter.

Anf. 25 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Ordförande! Vi tycker att det är viktigt att man först kräver att reformer ska genomföras i dessa länder innan man går vidare med tillgång till förenklat visumförfarande. Det har framkommit att det har funnits problem med dessa länder, framför allt på Balkan, och det har lett till oerhörda problem

när man har lättat upp. Jag tycker inte att det framgår tydligt i Sveriges ståndpunkt, så vi anmäler avvikande mening där.

Anf. 26 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Vi kan ansluta oss till Miljöpartiets avvikande mening. Vi tycker att det är svårt att ha återtagandeaftal med länder som knappast kan sägas utgöra rättsstater, såsom Vitryssland.

Anf. 27 CARINA OHLSSON (S):

Herr ordförande! Vad jag förstod när man diskuterade frågan i utrikesutskottet hade man också en fråga om jämställdhetsperspektivet och regeringens möjligheter att ha med i den svenska ståndpunkten att verkligen lyfta fram jämställdhet. Det står mycket om mänskliga rättigheter, men det är inte alla länder som ser det som självklart att det även gäller kvinnors rättigheter. Det är därför viktigt att ha med även detta i diskussionerna.

Anf. 28 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Ni kommer tyvärr att bli tvungna att läsa upp en del av det igen, för återvändandeaftalen ligger inom migrationsministerens område. Det kommer alltså Minna Ljunggren att redovisa senare.

Jag kan konstatera att även regeringen har uppfattningen att det finns vissa brister, för att uttrycka sig försiktigt, i flera av dessa länder. Beträffande Ukraina kan man till exempel konstatera att den senaste tidens händelser med politiskt motiverade rättegångar och annat har ställt landets brister när det gäller rättssamhället i fokus. Det innebär att det associeringsavtal med tillhörande frihandelsavtal som nu förhandlas förutsätter grundläggande gemensamma värderingar mellan EU och Ukraina.

Avtalet är så när slutförhandlat, men det är för närvarande inte särskilt troligt att det kommer att vare sig undertecknas eller, än mindre, ratificeras med mindre än att situationen i Ukraina påtagligt förändras. Det påverkar naturligtvis hela bilden av det östliga partnerskapet.

Det är väl de generella kommentarer jag har.

Anf. 29 ORDFÖRANDE:

Jag kan säga till Carina Ohlsson och Socialdemokraterna att de borgerliga företrädarna i utrikesutskottet såvitt jag för-

stod inte hade någonting emot att man tog upp jämställdhetsaspekten. Möjligen kan vi göra ett medskick om att den aspekten bör inkluderas.

2011/12:7
21 oktober

Jag sammanfattar på följande sätt: Det finns en gemensam avvikande mening från Miljöpartiet och Vänsterpartiet som Ulf Holm har läst upp och en annan, oliklydande, avvikande mening från Sverigedemokraterna. Det finns också ett medskick, som ungefär har den konstitutionella rollen av ett särskilt yttrande, om fokus på jämställdhet.

Med dessa avvikande meningar och notat finner jag att det finns stöd för regeringens position under punkt 14 inför de fortsatta förhandlingarna.

Vi går till punkt 17, Avtal mellan EU och Förenta staterna om uppgiftsskydd. Det är en informationspunkt.

Anf. 30 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Herr ordförande! Under denna punkt ska kommissionen informera om läget i förhandlingarna om ett avtal om dataskydd mellan EU och USA. Förhandlingarna påbörjades tidigare i år, och under hela förhandlingsarbetet ska kommissionen kontinuerligt återrapportera till rådet. Efter avslutade förhandlingar kommer rådet och parlamentet att få ta ställning till godkännande av det framförhandlade avtalsförslaget.

Det är alltså en ren informationspunkt, utan krav på ställningstagande. Vi har just nu ingen information om hur läget ser ut. Det är det vi ska få nästa vecka.

Anf. 31 KERSTIN HAGLÖ (S):

Socialdemokraterna har ingen direkt synpunkt, men vi har en socialdemokratisk oro inför detta som jag dock vill förmedla. Det handlar om att EU såvitt jag vet inte har något eget regelverk kring dataskyddsfrågor, och ändå ska EU förhandla med USA. För mig är det en omvänd tågordning. När man går till en förhandling har man någonting med sig. Det kunde vara intressant att veta hur diskussionerna i Sverige och i EU gått vad gäller detta. Kan ni informera om någonting i denna fråga?

Anf. 32 JONAS SJÖSTEDT (V):

Vi hade en kritik i samband med att man gav mandatet för dessa förhandlingar. Vi vidhåller naturligtvis den grundsynen.

Anf. 33 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! När detta behandlades tidigare anmälde vi avvikande mening just beträffande integritetsfrågorna. Vi följer alltså upp det medskicket.

Anf. 34 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Det finns ett dataskyddsrambeslut inom EU-samarbetet. Jag blir lite osäker på vad som avses när det påstås att det inte finns något europeiskt regelverk. Möjligen skulle vi be Nils Hänninger att lite grann utveckla hur det europeiska dataskyddsrambeslutet fungerar så att vi har en gemensam kunskapsbas inför en eventuell fortsatt diskussion.

Anf. 35 Ämnesrådet NILS HÄNNINGER:

Det är riktigt som statssekreteraren säger att det på området rättsliga och inrikes frågor finns ett rambeslut som gäller den delen. Sedan finns det även ett dataskyddsdirektiv som rör den inre marknaden. Det finns alltså ett antal dataskyddsregelverk. Dessutom finns det individuella dataskyddsregler i individuella rättsakter. De bygger på dataskyddsrambeslutet eller på Europakonventionens dataskyddsregler. Det finns alltså ett ramverk inom EU.

Dataskyddsavtalet med USA är ett EU-initiativ. Det bygger i allt väsentligt på EU:s dataskyddsrambeslut. Sedan är det en förhandlingsfråga var det hamnar.

Jag ska också säga att det är kommissionen som sköter förhandlingarna. Därför kan vi inte svara i detalj på var man är och vad man tar och ger i den förhandlingen.

Anf. 36 EVA-LENA JANSSON (S):

Jag måste förstå vad statssekreteraren och Nils Hänninger säger. Detta är den gemensamma förhandlingsplattformen för avtalet. Men om man skulle gå ifrån det direktivet vid förhandlingarna, vad får det i så fall för effekter för direktivet på europeisk nivå? Jag vill förstå hur ni tänker. Ni säger att det finns ett ramdirektiv som vi utgår från. Då måste man hålla sig inom det direktivet; annars kan man inte teckna avtal, eller hur?

Anf. 37 Ämnesrådet NILS HÄNNINGER:

Bakgrunden till förhandlingarna är att det finns en rad olika förhandlingar med USA, till exempel om PNR-avtal, som vi har talat om tidigare, om TFTP och om andra saker. I

varje enskild sådan förhandling blir stötestenen dataskyddsreglerna. För att bota och remediera det inför framtiden har kommissionen valt att ta den här förhandlingen om dataskyddsregler för att en gång för alla lägga fast vad som ska gälla i framtida avtal. Det här avtalet syftar bara till att lösa ut dataskyddsregleringen mellan EU och USA i framtida avtal. Det kommer alltså inte att på något sätt påverka EU:s regelverk eller de regler som gäller i EU.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Detta är en informationspunkt. Vi får säkert anledning att återkomma till sakfrågan. Vi tackar för informationen under punkt 17.

Punkt 18 är Övriga frågor. Där verkar det inte finnas något.

Vi går till punkt 19 om en gemensam köplagstiftning för Europeiska unionen.

Anf. 39 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Herr ordförande! Kommissionen kommer vid rådsmötet att presentera sitt förslag från den 11 oktober i år om en förordning om en gemensam europeisk köplag. Ordförandeskapets tanke är knappast att hålla någon egentlig diskussion om förslaget, varför jag nu tänkte hålla mig ganska kort.

Förslaget innebär mycket förenklat att parterna till ett gränsöverskridande avtal om försäljning av vara, leverans av digitalt innehåll eller därmed relaterade tjänster ska vara fria att välja ett enhetligt europeiskt regelverk för kontraktet. Det frivilliga regelverket, som kallas den gemensamma europeiska köplagen, finns i en bilaga till förordningsförslaget.

Valmöjligheten för detta slags avtal står öppen dels när säljaren är näringsidkare och köparen är konsument, dels när båda parter är näringsidkare men minst en av dem faller inom kategorin små och medelstora företag. Förordningen innebär inte någon sedvanlig harmonisering av nationell lagstiftning. Den gemensamma europeiska köplagen ska i stället finnas som ett alternativ i varje medlemsstat till de annars tillämpliga avtals- och köprättsliga reglerna. Om den europeiska lagen väljs ska den ta över både tvingande och dispositiva nationella regler.

Förordningen med bilagor består av drygt 200 artiklar. Analysarbetet och det kommande förhandlingsarbetet kom-

mer att bli mycket omfattande. Som ni förstår har vi därför inget färdigt förslag till svensk inställning till förslaget, även om vi i sedvanlig ordning har påbörjat arbetet med att färdigställa en faktrapromemoria.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Detta är en informationspunkt. Vi tackar för informationen under punkt 19.

Punkt 20 är en gammal bekant om rätten till advokat i straffrättsliga förfaranden.

Anf. 41 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Som ni känner till behandlar det aktuella direktivförslaget rätten för misstänkta och tilltalade samt personer som är eftersökta i enlighet med en europeisk arresteringsorder att få tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden mot dem. Vidare innehåller förslaget regler om rätten för misstänkta och tilltalade som berövats sin frihet att kommunicera med tredje person, såsom en anhörig.

Direktivet ska antas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, vilket innebär att Europaparlamentet och rådet gemensamt på förslag från kommissionen antar direktivet. Beslut fattas i rådet med kvalificerad majoritet. Det är också ett direktiv som vi har överlagt med justitieutskottet om. Vid nästa RIF-rådsmöte önskar ordförandeskapet hålla en riktlinjedebatt angående direktivets tillämpningsområde och frågan om sanktioner vid överträdelse av rättigheterna.

När det gäller tillämpningsområdet vill ordförandeskapet rådgöra med rådet i frågan huruvida tillämpningsområdet för detta direktiv ska ändras jämfört med de lösningar som överenskommits i tidigare åtgärder enligt färdplanen för processuella rättigheter för att möta de specifika behov som finns i detta instrument.

När det gäller sanktioner vill ordförandeskapet rådgöra med rådet i frågan huruvida direktivet bör innehålla sanktioner vid överträdelser av regler om tillgång till försvarare, och om så är fallet, vilken typ av sanktion som kan komma i fråga, varvid en närmare utformning av texten skulle lämnas till arbetsgruppen.

När det gäller de frågor som ska diskuteras vid kommande RIF-råd anser vi att tillämpningsområdet för detta direktiv bör vara detsamma som vid tidigare åtgärder på om-

rådet, det vill säga åtgärd a gällande rätten till tolkning och översättning och åtgärd b gällande rätten till information, som också har lagts fast i färdplanen för processuella rättigheter. Vi vill ha ett starkt skydd för misstänkta och tilltalade personer. Det är lämpligt att det rättighetsbatteri som de olika åtgärderna enligt färdplanen utgör slår till samtidigt. När det gäller den närmare utformningen av tillämpningsområdet respektive innehållet i rättigheterna kan vi emellertid tänka oss att konstruktivt granska andra medlemsstaters eventuella skrivningsförslag.

Det är dock mycket viktigt för oss att de undantag om mindre allvarliga brott, på engelska minor offences, som återfinns i åtgärderna a och b även finns i detta direktiv. Anledningen till detta är att det är viktigt att respektera medlemsstaternas straffrättsliga system, där vissa förfaranden kan ha effektiviserats när det gäller vissa brott som till exempel är vanligt förekommande, såsom trafikförseelser. Det vore orimligt att ålägga medlemsstaterna att tillhandahålla rätt till tillgång till försvarare till exempel vid utfärdande av en ordningsbot.

Vidare motsätter vi oss alltså att direktivet innehåller sanktioner som begränsar möjligheten att presentera bevisning i rättegången, så kallade bevisstillåtighetsregler. Direktivet bör inte heller innehålla några sanktioner som inverkar på systemet med fri bevisprövning.

Anf. 42 KERSTIN HAGLÖ (S):

Jag skulle gärna vilja att statssekreteraren utvecklade den svenska ståndpunkten vad gäller ställningstagandet till rätten att kommunicera vid bland annat frihetsberövande.

När det gäller fri bevisföring måste jag säga att jag inte kan utläsa helt klart i den svenska ståndpunkten att man är emot det här. Det man gör är att man problematiserar frågan, men det är inte någon klar och tydlig ståndpunkt. Jag vill, herr ordförande, säga att vi socialdemokrater i denna fråga har en ståndpunkt som vi har framfört. Vi är givetvis positiva till både att vi inom EU stärker rätten till försvarare och att en sådan förordnas så snart som möjligt. Men det är andra delar i det här förslaget som är mindre bra.

För vår del har vi ett klart och tydligt ställningstagande. Det är oacceptabelt om principen om fri bevisvärdering äventyras. Vidare kan vi aldrig acceptera om förslaget får till

följd att rätten till kontakt med tredje part under frihetsberövande kan leda till att den frihetsberövade genom denna kontakt kan äventyra utredningen. Därför anser vi att en avvägning måste göras. Den ståndpunkten är för vår del en avvikande mening som vi vill skicka med i de fortsatta politiska diskussionerna och riktlinjerna.

Anf. 43 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Herr ordförande! Det finns en del kunskapsfrågor och en del utveckling av argumentation. Jag skulle för enkelhetens skull föreslå att min medarbetare Charlotte Kugelberg får ordet och kan utveckla saken.

Anf. 44 Kanslirådet CHARLOTTE KUGELBERG:

Det är två frågor som ordförandeskapet har bett oss att diskutera på kommande RIF-möte. Det är därför vi har fokuserat på tillämpningsområdet och frågan om sanktioner. Den svenska ståndpunkten avviker egentligen inte från det, precis som du har redogjort för, när det gäller rätten att få kommunicera med en tredje part. Vi menar att det måste vara en vettig balans mellan möjligheten att bedriva en effektiv förundersökning och de rättigheter som den misstänkte ska ha i ett så tidigt skede. Jag tror att det är precis vår ståndpunkt; det är bara det att den frågan inte är uppe. Det är på den linjen vi jobbar i arbetsgruppen också. För oss handlar det mer om att man ska ha möjlighet att få en tredje part underrättad. Det får inte ske om det kan vara till men för utredningen.

Vi hade också frågan om den fria bevisprövningen, uppfattade jag. Detta är en väldigt viktig princip som helt enkelt möjliggör att få en allsidig belysning av ett brottmål, vilket svenska lagstiftare ansett sedan lång tid tillbaka. Det finns också ett brottsoffer på andra sidan. Vi menar att det vore olyckligt om det bara på tekniska grunder skulle gå att underkänna ett bevis. En annan sak är att ett bevis kan ha ett lågt bevisvärde i en efterföljande rättegång om det är så att en rättighet har kränkts. Det är kortfattat mina kommentarer.

Anf. 45 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Herr ordförande! Låt mig avslutningsvis notera att det inte heller i det svenska nuvarande systemet finns en ovillkorlig rätt för en tilltalad att alltid få träffa en utomstående. Det förekommer i det svenska systemet, som vi alla är överens om, att man kan vara häktad med restriktioner. Vi får inte

glömma bort att det är den verklighetsbakgrund som vi diskuterar utifrån. Sedan kan jag bara understryka att det är oerhört viktigt och helt centralt för den svenska regeringen att försvara systemen med fri bevisprövning. Det råder ingen tvekan om den saken.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att det finns en avvikande mening från Socialdemokraterna, som Kerstin Haglö läste upp tidigare, men att det i övrigt finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Punkt 21 handlar om miniminormer för brottsoffers rättigheter. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 47 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Direktivförslaget om miniminormer för skydd av brottsoffer ska ge brottsoffer möjlighet att återopa samma grundläggande rättigheter samt känna förtroende för rättsväsendet inom hela EU. EU-nämnden och justitieutskottet informerades om direktivförslaget inför RIF-rådet i juni i år. Direktivförslaget var också föremål för överläggning med justitieutskottet den 27 september.

Vid rådsmötet nästa vecka önskar ordförandeskapet hålla en riktlinjedebatt om direktivförslaget. Medlemsstaterna ombeds då ta ställning till om man kan, för det första, godkänna den föreslagna inriktningen att rättigheten i detta direktiv ska beviljas i enlighet med den roll som brottsoffer har i det berörda rättssystemet, och, för det andra, bekräfta att det inte borde finnas någon vägledande förteckning över sårbara brottsoffer i den operativa delen av texten, med undantag för barn, som alltid ska anses sårbara.

Vi stöder dessa båda förslag.

För att förklara fråga två lite närmare anser Sverige att man inte kan peka ut vissa kategorier av brottsoffer som särskilt sårbara i ett direktiv som är generellt i sitt tillämpningsområde. Brottsoffer kan vara särskilt sårbara och ha särskilda behov av många olika anledningar. Sverige förordar därför en individuell prövning inför varje brottsoffers behov. Då undviks också diskussionen om vilka typer av brott som bör föranleda specialbehandling, nya brott som aktualiseras och värderingar som kan ändras. Sverige kan dock acceptera att barn alltid anses som särskilt sårbara.

Anf. 48 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Jag blev lite konfunderad över det sista som nämndes. Först argumenterar regeringen för att man inte ska anse att någon kan vara sårbar. Sedan accepterar man plötsligt det som är förslaget, det vill säga att barn i detta fall kan anses vara sårbara. Jag hängde inte med i argumenteringen.

Anf. 49 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Det har förts fram förslag om att offer för vissa typer av brott ska anses sårbara. Vi har sagt att man inte kan säga det generellt. Det har förts fram idéer om att människor med vissa handikapp ska anses sårbara. Det kan man inte heller säga generellt. Däremot kan man generellt säga att barn är sårbara. Det är en kategori som är sårbar i alla samhällen, i alla brottsituationer. I övrigt går det inte att generellt definiera sårbara kategorier. Det är en individuell prövning.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Med det klarläggandet finner jag att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna under punkt 21.

Vi går över till punkt 22. Det gäller sexuella övergrepp mot barn.

Anf. 51 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Herr ordförande! Efter Lissabonfördragets ikraftträdande lade kommissionen fram ett förslag till direktiv som skulle ersätta ett rambeslut när det gäller bekämpandet av sexuella övergrepp mot barn. Förslaget förhandlades i rådet under förra året, och i början av december enades man om en så kallad allmän inriktning. Vid mötet nästa vecka kommer ordförandeskapet att informera om läget i förhandlingarna med Europaparlamentet. Förslaget innehåller artiklar som bland annat innebär en utvidgad kriminalisering av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och i viss mån även barnpornografi med bland annat höjda straff på EU-nivå.

I ett avseende har man sett en förändring i direktivet under förhandlingarna med Europaparlamentet som jag kort vill informera om.

Förslaget innehåller en skyldighet för medlemsstaterna att vidta nödvändiga åtgärder för att ta bort hemsidor som inne-

håller barnpornografi. Vidare anges att medlemsstaterna kan vidta åtgärder för att blockera tillgången till hemsidor som innehåller sådant material.

Förhandlingarna i rådet ledde till en situation som kunde tolkas som att det skulle innebära att det inte fanns någon skyldighet att tillhandahålla en möjlighet att stänga hemsidor; det skulle räcka med möjligheten att blockera. Vi utgick därför från att vi kunde fortsätta att förlita oss på det så kallade blockeringsprojektet, ett framgångsrikt samarbete på frivillig basis mellan polisen och ett antal internetleverantörer.

Nu har det visat sig, efter förhandlingar med Europaparlamentet, att direktivet kommer att innehålla en skyldighet att faktiskt stänga hemsidor. Detta kunde möjligen väcka oro i förhållandet till svenska grundlagsbestämmelser, men vi bedömer att Sverige även i denna nya situation lever upp till direktivets krav. Det finns möjlighet att inom ramen för ett straffrättsligt förfarande beslagta och förverka till exempel hårddiskar och servrar som innehåller barnpornografiskt material i form av exempelvis hemsidor på internet.

Det finns också en skyldighet för den som tillhandahåller en elektronisk anslagstavla, det vill säga en interaktiv tjänst för elektronisk förmedling av meddelanden, att i rimlig omfattning ha uppsikt över tjänsten och ta bort meddelanden som uppenbart innehåller barnpornografi.

Slutligen finns det möjlighet enligt den så kallade e-handelslagen att ta bort barnpornografiskt material från internet. En leverantör ska ta bort olaglig information så fort han eller hon får kännedom om den.

Kommissionen har vid upprepade tillfällen under förhandlingarna försäkrat att man anser att Sverige med god marginal lever upp till skyldigheten att stänga hemsidor och möjligheten att blockera hemsidor med barnpornografiskt material. Kommissionär Cecilia Malmström har flera gånger hänvisat till den svenska modellen som en förebild.

När det gäller utvecklingen och tolkningen av direktivets bestämmelser om stängning och blockering av hemsidor har det således skett en förändring i förhållande till vad riksdagen tidigare har informerats om. Som jag nyss nämnt gör man dock bedömningen att Sverige även med den nya tolkningen lever upp till direktivets åtaganden när det gäller stängning och blockering av hemsidor.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 22.

Vi går vidare till punkt 23 om rättslig utbildning.

Anf. 53 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Herr ordförande! Vid RIF-rådet den 22–23 september presenterade kommissionen meddelande om EU-rättslig utbildning. Detta informerade vi om på det förra samrådet med EU-nämnden. Ordförandeskapet har ännu inte presenterat syftet med behandlingen på dagordningspunkten om EU-rättslig utbildning vid RIF-rådet nästa vecka. När vi får ytterligare information från ordförandeskapet återkommer vi i frågan.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Jag föreslår att vi säger att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna i den här frågan så att ni kan delta i förhandlingarna om den situationen uppstår.

Finns det något att säga under punkt 24, Övriga frågor?

Nej.

Vi går över till dagordningen för Gemensamma kommittén. Först gäller det SIS II.

Anf. 55 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Som ni vet ska kommissionen ge en lägesbeskrivning av SIS II vid varje RIF-råd. Det handlar om en ren informationspunkt också den här gången.

Rikspolisstyrelsens tekniska experter har flaggat för ett antal problem som måste hanteras för att inte riskera nya förseningar. I det underlag som ni har fått anges kort vilken typ av problem det rör sig om. Inga frågor har dock hittills lyfts upp för diskussion och beslut i rådet. Jag hoppas att projektorganisationen för SIS kommer att kunna hantera problemen.

Jag hänvisar, som sagt, till det skriftliga materialet.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 1.

Vi går till punkt 4 om smarta gränser.

Anf. 57 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Herr ordförande! I det skriftliga underlaget ser ni att vi tidigare hade information om att kommissionen den 19 okto-

ber skulle lägga fram ett meddelande om smarta gränser. Så skedde dock inte. Enligt det senaste beskedet ska kommissionen i stället anta detta den 25 oktober. Vi kan därför i nuläget inte lämna någon information om innehållet i meddelandet.

På rådsmötet ska kommissionen endast presentera sitt dokument. Någon ingående diskussion är inte att vänta.

Som bakgrund till den här punkten kan man kort säga att smarta gränser handlar om att effektivisera gränskontrollen – främst rent tekniskt eftersom trycket på EU:s yttre gränser förväntas öka de kommande 20 åren. Kommissionen presenterade i februari 2008 ett gränskontrollpaket omfattande tre meddelanden varav ett handlade om föreberedelser inför nästa steg i Europeiska unionens gränsförvaltning. Det meddelandet omfattade olika tankar kring användningen av ny teknik i gränskontrollverksamheten. De tankar som nämndes i meddelandet var att inrätta ett in- och utresesystem, kallat EES, och ett program för registrerade resenärer, RTP.

Utifrån de informella diskussioner som förts skulle ett in- och utresesystem kunna innebära att samtliga tredjelandsmedborgare registreras när de passerar vår yttre gräns. På så sätt får vi information om en person stannar längre än tillåtet i unionen. Ett program för registrerade resenärer skulle innebära att tredjelandsmedborgare som genomgått en förhandskontroll och på så sätt godkänts, snabbare kan passera gränsen genom en automatiserad gränskontroll i de fall de finns i medlemsstaterna. På så vis kan tiden i gränskontrollen kortas genom att medlemsstaternas resurser frigörs. Därmed kan verksamheten fokuseras på övriga resenärer och högriskpersoner. Syftet är att öka säkerheten och samtidigt påskynda gränskontrollen.

Eftersom meddelandet inte har presenterats ännu har vi inte kunnat ta ställning till dess innehåll. När kommissionens förra meddelande kom, 2008, anförde regeringen att man var positiv till användningen av ny teknik i gränskontrollverksamheten. Utgångspunkten måste vara att åtgärder ska leva upp till kraven på proportionalitet, rättssäkerhet och iakttagande av mänskliga rättigheter. Dessutom framhölls att finansieringsaspekten var viktig.

När förslag väl presenteras får vi analysera dem bland annat utifrån dessa parametrar tillsammans med en kostnadsanalys och finansieringsaspekter innan slutlig ställning tas.

EU befinner sig, som vi vet, i ett svårt ekonomiskt läge, och flera medlemsstater befinner sig i ett oroande ekonomiskt läge. Därtill har vi erfarenhet av stora svårigheter som är förknippade med att utveckla stora it-system. Mot den bakgrunden kan man tycka att vi i första hand bör fokusera på att få i gång de planerade systemen, som SIS II och VIS, innan vi går vidare med att utveckla nya system.

Vi kommer att få anledning att återkomma till detta. Jag har antytt några utgångspunkter för en kommande bedömning.

Anf. 58 EVA-LENA JANSSON (S):

Tack, statssekreteraren, för redogörelsen!

Man kan läsa att syftet med de nämnda åtgärderna är att öka medlemsstaternas säkerhet samt underlätta betrodda resenärers gränspassage. Du redogjorde också för att tredjelandsmedborgare kunde komma att behandlas olika.

Kan du utveckla det? Det låter som om man ska dela upp människor i olika kategorier vid gränspassagerna beroende på varifrån de kommer och vilka de är. Stämmer det?

Anf. 59 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Det finns ännu inget meddelande. Vi vet ännu inte hur systemet skulle kunna utformas. Vi har erfarenhet av stora datasystem. Vi vet att det är ekonomiska problem. Just nu känns det här, uppriktigt sagt, väldigt avlägset.

Tanken är att personer som ofta passerar gränsen – kanske människor som pendlar – skulle kunna behandlas på ett annat sätt än människor som passerar gränsen vid enstaka tillfällen. Man skulle kunna genomgå kontroll vid ett tillfälle och sedan kunna passera gränsen på ett enklare sätt. Det förekommer på många håll runt de yttre gränserna.

Exakt hur det skulle se ut, exakt hur den förhandsprövningen skulle se ut och exakt vilka möjligheter och problem det skulle innebära vet vi inte förrän vi har fått meddelandet.

Jag vill understryka att med hänsyn till de tekniska utmaningarna och med hänsyn till den ekonomiska situationen känns det här förhållandevis avlägset.

Anf. 60 EVA-LENA JANSSON (S):

Av vad statssekreteraren säger förstår jag att de farhågor som jag anförde stämmer. Samtidigt säger statssekreteraren att det ligger långt fram i tiden bland annat på grund av eko-

nomiska aspekter. Uppfattade jag statssekreteraren rätt, att man ändå är positiv till ett sådant system? Om det finns ekonomiska möjligheter och man kommer i fas med de olika tekniska systemen, är det då regeringens ståndpunkt att man är för ett system där man delar upp människor som passerar gränserna i betrodda och icke-betrodda resenärer?

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Det här är en informationspunkt. Vi kan därför inte säga att regeringen har eller inte har en position. Eller rättare sagt: Den har ingen position.

Anf. 62 Statssekreterare MAGNUS GRANER:

Jag tänkte just säga det. Vi har ingen ståndpunkt.

Rent allmänt kan man konstatera att det finns problem vid gränserna, och det finns olika sätt att komma åt de problemen. Men det finns ännu inget förslag och följaktligen ingen inställning.

Vi är väl alla besjälade av att göra livet så enkelt som möjligt för människor samtidigt som vi upprätthåller alla krav på rättssäkerhet och likabehandling som gäller allmänt i vårt samhälle.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 4.

Därmed tackar vi statssekreteraren för i dag och önskar trevlig helg.

2 § Rättsliga och inrikes frågor
Statssekreterare Minna Ljunggren
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
rättsliga och inrikes frågor den 22–23 september 2011
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens
råd för rättsliga och inrikes frågor den 27–28 oktober
2011

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Minna Ljunggren med medarbetare välkomna.

Det finns en återrapport från mötet den 22–23 september. Vill statssekreteraren säga någonting i anslutning till det?

Anf. 65 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Det gäller alltså RIF-rådet den 22–23 september 2011. Vid RIF-rådet i september fortsatte den diskussion om det gemensamma asylsystem som EU:s inrikes- och migrationsministrar påbörjade vid det informella ministermötet i juli i Sopot i Polen.

För vägledning hade ordförandeskapet i förväg ställt två frågor: För det första om medlemsstaterna tyckte att det finns ett behov av en mekanism för utvärdering, för det andra hur medlemsstaterna ställer sig till en suspenderingsmekanism inom Dublinförordningen som ett komplement till EU:s kapacitet för krishantering på asylområdet.

Migrationsministern uttryckte tillsammans med de flesta av sina kolleger att vi i princip delar ordförandeskapets åsikt att unionen bör ha beredskap för krissituationer på asylområdet och att en mekanism för att förhindra att situationer där ett starkt tryck råder utvecklas till en kris skulle kunna vara en lösning på det.

Vad gäller en suspenderingsmekanism inom Dublinförordningen måste diskussionerna både i rådet och med Europaparlamentet fortsätta.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för det och lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går till punkt 3, Det gemensamma europeiska asylsystemet. Detta har även varit uppe i socialförsäkringsutskottet.

Anf. 67 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Det är en lägesrapport vad gäller vissa frågor. Även vid detta rådsmöte finns det gemensamma europeiska asylsystemet med som en informations- och diskussionspunkt. Med tanke på att det bara har hunnit gå fyra veckor sedan det förra mötet är det dock tveksamt om ordförandeskapet har så särskilt mycket nytt att berätta.

Det har inte heller hittills presenterats något dokument med några särskilda frågor som man vill diskutera vid rådet.

Anf. 68 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Denna fråga har diskuterats i relevant utskott. Som vi ser det innebär de förslag till direktiv som nu föreligger en betydande försämring på området. Man minskar de grundläggande reglerna både vad gäller mottagande och asylprocess. Vi har skrivit en avvikande mening där vi har sju konkreta exempel under varje direktivförslag.

Jag skulle vilja höra om det är regeringens bedömning att detta i själva verket är ett steg bakåt – när man till exempel ser på villkoren för juridiskt biträde och snabbförfarande av asylprocessen, när man ser på regler om sjukvård, bistånd, arbetsmarknad och förvar vad gäller mottagande. Det finns en tydlig risk att ett redan lågt golv sjunker när det gäller skyddet för asylsökande.

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Denna avvikande mening finns i ett protokoll som är utdelat från socialförsäkringsutskottet.

Anf. 70 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Ordförande! Också vi vill vidhålla vår avvikande mening i frågan.

Om man accepterar ett gemensamt asylsystem, som Sverige gör, är väl poängen att varje land ska ta ett solidariskt ansvar och att reglerna ska se likadana ut överallt i länderna. Det är så jag uppfattar det hela när man tackar ja till ett gemensamt asylsystem som en del av migrationspaketet i EU.

Om man samtidigt motsätter sig bördefördelning, ett tak och effektiva åtagandavtal leder det till att enskilda länder har rätt att belasta andra länder i systemet när de vill. Jag förstår därför inte riktigt regeringens ståndpunkt i den här frågan.

Vår avvikande mening är den som vi tidigare haft, att vi anser att detta ska vara på nationell nivå.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Vill statssekreteraren kommentera de avvikande meningarna?

Anf. 72 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Jag uppfattade det inte direkt som några frågor, utan mer som ett upprepande av avvikande meningar.

Anf. 73 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag ställde en fråga. Jag frågade om det är er bedömning att reglerna försämrats, att golvet sjunker och att det blir svagare skydd för flyktingar både när det gäller asylprocessen och när det gäller mottagande.

Anf. 74 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Svaret på den frågan är nej.

Anf. 75 MIKAEL CEDERBRATT (M):

Herr ordförande! Jag tror att det är viktigt att vi håller isär detta lite grann. Det förslag som nu diskuteras är naturligtvis en förbättring i förhållande till nu gällande lagstiftning. Där-
emot förhandlas det ursprungliga kommissionsförslaget. Det är skillnad på det.

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns två avvikande meningar från socialförsäkringsutskottet – från Vänsterpartiet och från Sverigedemokraterna. I övrigt finns det stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna under punkt 3.

Punkt 5 handlar om tredjelandsmedborgare.

Anf. 77 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Jag skulle vilja be att få behandla punkt 5 och 6 i ett sammanhang. Det gäller ramdirektivet och skyddsgrundsdirektivet.

Det är en lägesrapport från ordförandeskapet efter trepartsavtalet om jämförelsetabeller. Rådet och Europaparlamentet har i huvudsak kommit överens om ändringarna i skyddsgrundsdirektivet och förslaget till ramdirektiv.

Den enda utestående frågan i de båda rättsakterna är om medlemsstaterna ska vara skyldiga att upprätta en jämförelsetabell mellan nationell lagstiftning och bestämmelserna i direktivet.

Frågan om att upprätta jämförelsetabeller berör många olika rättsakter på flera områden som inte har kunnat antas då rådet och Europaparlamentet ännu inte har kommit överens om en fullständig lösning.

Vi förväntar oss vid kommande möte en information från ordförandeskapet om vad den politiska överenskommelse om jämförelsetabeller som träffades vid konkurrenskraftsrådet den 29 september kan innebära för de fortsatta förhandlingarna om skyddsgrundsdirektivet och ramdirektivet.

Anf. 78 EVA-LENA JANSSON (S):

Ordförande! Jag tackar statssekreteraren. Som vi tidigare har sagt i socialförsäkringsutskottet har vi när det gäller ramdirektivet kring arbetskraftsinvandringen hänvisat till att vi anser att det är viktigt att det skapas fler lagliga vägar in i Europa. Men vi vidhåller att arbetsmarknadens parter ska delta i detta och att det system som regeringen drivit i Sverige inte varit vår mening.

Vi har tidigare haft avvikande uppfattning i frågan, och det är vårt medskick sedan tidigare. Det sade vi också i socialförsäkringsutskottet även om det inte var samråd just då. Vi skickade med det i alla fall.

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Dessa båda är ju informationspunkter.

Anf. 80 CARINA OHLSSON (S):

Jag har en kunskapsfråga. När det handlar om någon från tredjeland som kommer till ett visst land, betyder det att det handlar om just detta land eller kan personen också åka till ett annat land och arbeta?

Häromveckan fördes diskussioner om att vi har olika synpunkter på vad som är arbete. Skulle man kunna komma till Tyskland från tredjeland och arbeta som prostituerad? Gäller det bara just detta enda land?

Anf. 81 Planeringschef OLA HENRIKSON:

Jag förmodar att det är ramdirektivet som Carina Ohlsson frågar om. Det rör inte arbete, utan det rör procedurer för att

söka uppehållstillstånd för att arbeta. Det rör alltså inte kriterierna för att bevilja tillstånden och inte heller rörligheten. Det handlar om att försöka få en enklare och mer enhetlig procedur för att pröva. När det gäller vad man sedan prövar är det delvis nationella regler som gäller.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkterna 5 och 6.

Vi går vidare till punkt 8 om Grekland.

Anf. 83 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Det gäller Greklands nationella handlingsplan för asylreform och migrationshantering. Vi kommer vid rådmötet att få en information från kommissionen och Grekland om hur arbetet med den grekiska handlingsplanen fortlöper.

Det europeiska stödkontoret för asylfrågor, Easo, har nu tagit över samordningsansvaret för insatserna i Grekland. Kontorets fokus ligger fortsatt på Grekland, och man är behjälplig med stödinsatser i form av asylstödsteam från olika medlemsstater, däribland Sverige.

Sverige har genom Easos försorg bistått Grekland med expertis från Migrationsverket. Asylstödsteamerna som har varit i Grekland har framför allt hjälpt till med den grekiska ärendebalansen och frågor som rör Greklands mottagnings- och förvarsverksamhet.

Vissa förbättringar har kommit till stånd enligt de uppgifter vi har. Bland annat har fem nya kontor för asylärenden tagits fram. En ny chef för landets asylservice har utsetts. Rekrytering till de olika asylkontoren pågår.

Trots den ekonomiska kris som Grekland befinner sig i för närvarande kan man alltså konstatera att arbetet går framåt, om än långsamt. Det är nu viktigt att grekerna tar till vara det stöd som erbjuds och även lyckas förvalta de reformer som har genomförts.

Anf. 84 EVA-LENA JANSSON (S):

Jag har en kunskapsfråga. Vi fick de här föredragningarna i går i socialförsäkringsutskottet. Handlingsplanen är framtagen i nära samarbete med UNHCR. När socialförsäkringsutskottet besökte Grekland var UNHCR:s rapporter om läget i landet mycket deprimerande.

Vad gör UNHCR för bedömning? Är framstegen stora eller begränsade?

Anf. 85 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Man kan väl säga att de är uppdelade på olika nivåer.

UNHCR tycker att de har sett en höjd kvalitet och ökad rättssäkerhet för de asylsökande. Däremot har de uttryckt en oro för förhållandena i de förvar- och mottagningscenter som finns.

UNHCR konstaterar att det givetvis finns en hel del kvar att åtgärda på migrationsområdet i Grekland men konstaterar också att det går åt rätt håll.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen under punkt 8.

Vi går till punkt 14. Vi har haft den uppe med statssekreterare Graner. Vill statssekreterare Ljunggren säga någonting om den? Nej. Då går vi vidare.

Vi hoppar över punkterna 15 och 16 eftersom de är strukna. Under punkt 18, Övriga frågor, finns inte någonting.

Vi går vidare till punkt 2 under Gemensamma kommittén.

Anf. 87 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Det är en lägesrapport angående informationssystemet för viseringar, VIS.

Kommissionen ska vid rådmötet lämna information om hur den första utrullningen av VIS har förlöpt. Utrullningen inleddes den 11 oktober i Nordafrika. Det är glädjande att VIS nu tas i bruk efter en lång förberedelseperiod. Under de närmaste två åren kommer systemet att regionvis införas över världen. Det är viktigt att detta arbete genomförs enligt plan och att ytterligare förseningar undviks.

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 2.

Därmed är vi klara för i dag. Vi tackar statssekreteraren med medarbetare och önskar trevlig helg.

3 § Allmänna frågor
Kabinettssekreterare Frank Belfrage
Statssekreterare Oscar Wåglund Söderström
Åtterrappport från möte i Europeiska unionens råd för
allmänna frågor den 11 oktober 2011
Information och samråd inför extra möte i Europeiska
unionens råd för allmänna frågor den 22 oktober 2011

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Oscar Wåglund Söderström och Frank Belfrage med medarbetare välkomna.

Anf. 90 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Herr ordförande! Innan jag går in på åtterrapporeringen kan jag konstatera att vi befinner oss i en ganska rörig process inför helgen. Det har sällan varit så rörigt om jag ska vara ärlig. Det är mycket flytande materia. Europeiska rådet har redan flyttats fram en gång, och som ni säkert läste i går kväll på Twitter eller i vanliga medier blir det ett extra eurozontoppmöte på onsdag. Mer vet vi inte om det mötet. Det kan vi inte säga så mycket mer om.

Nämnden har fått åtterrapporten från allmänna rådet den 11 oktober där Birgitta Ohlsson deltog. Hon kan tyvärr inte vara här i dag eftersom hon är i Moldavien.

Det mötet inleddes med ett frukostmöte med Herman Van Rompuy på videolänk. Han förklarade varför man valde att flytta fram Europeiska rådet denna gång. Det har förstås med Greklands uppenbara problem att göra men också med att det behövs en stärkning av den ekonomiska styrningen och inte minst med frågan om bankrekapitaliseringen. Man behövde mer tid. Det var den förklaring som gavs.

Vid det formella GAC-mötet hölls en diskussion utifrån de slutsatstexter som fanns då, och de är inte riktigt desamma som finns nu. Jag återkommer till det under nästa punkt om förberedelserna inför Europeiska rådet på söndag. Nu finns det alltså ett tredje reviderat utkast till ER-slutsatser som kommer att behandlas på GAC-mötet på lördag. Det gäller att hålla tungan rätt i munnen här med alla möten.

Allmänna rådet den 11 diskuterade också G20 både inom ramen för förberedelserna inför ER och som en egen punkt på GAC-dagordningen där det franska G20-

ordförandeskapet redogjorde för huvudtemat inför mötet i Cannes. Hanteringen av den ekonomiska krisen stod förstas allra högst på agendan. Många betonade att man här behöver ett tydligt budskap från ett enat EU. Vissa medlemsländer tog också upp och välkomnade en global finansiell transaktionskatt medan andra ansåg att man inte behöver ta upp FTT i det här sammanhanget.

Nästa punkt på agendan var sammanhållningspolitiken. Kommissionen hade presenterat sitt förslag till ny sammanhållningspolitik, det vill säga själva substansen i det, inför de här budgetförhandlingarna. Medlemsländerna välkomnade det förslaget, men man kan säga att de samfällt såg utrymme för förbättringar av olika slag. Vi betonade ett par saker från svensk sida. Det viktigaste var att det behövs mer solidaritet med de fattigaste medlemsländerna, det vill säga mer fokus på de regioner och länder i unionen som verkligen behöver pengarna bäst. Vi lyfte fram gleshetskriteriet, som är viktigt för Sverige. Vi framförde också kritik mot något som vi kallar för mellanmålet, nämligen det nya målet mellan mål 1 och mål 2. Det innebär att man tar pengar från de fattigaste regionerna och lägger på lite rikare regioner, vilket vi tycker är helt fel väg att gå.

Slutligen informerade ordförandeskapet om en tillväxtkonferens. Det nämner jag därför att man kommer att notera den tillväxtkonferensen, som hölls den 6 oktober, vid ER på söndag.

Låt mig gå vidare till lördagens möte med allmänna rådet. Det handlar om ett extrainsatt möte för att förbereda det framflyttade ER på söndag. Enligt fördraget måste alla möten med Europeiska rådet förberedas av ett GAC, alltså av ett allmänt rådsmöte. Det är därför man träffas två gånger på så kort tid.

Det blir en intensiv helg. Det är två ministermöten och två toppmöten.

Anf. 91 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag har en fråga om återrapporten. Den gäller sammanhållningspolitiken. Vi diskuterade den inför mötet. Jag tycker att den svenska positionen är mycket rimlig på många sätt, men det fanns en oklarhet som gällde att kommissionen ville införa en sorts sanktionsmöjlighet beroende på hur länderna uppträder makroekonomisk, om det är i överensstämmelse

med de makroekonomiska regler som finns. Då skulle man kunna dra in medel från sammanhållningspolitiken. Det är ett ganska kontroversiellt förslag som jag inte heller tycker är något speciellt bra förslag. Jag undrar om regeringen har framfört en position i den frågan. Det var lite oklart vid det förra mötet.

Anf. 92 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Herr ordförande! Vi har stött det förslaget. Vi tycker att det är ett rimligt förslag för att garantera att medlen används rätt och att man kan använda det som något slags sanktionsmöjlighet. Det brukar ofta gå under namnet konditionalitet i sammanhållningspolitiken.

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga fler frågor på åiterrapporten, så vi lägger den till handlingarna.

Anf. 94 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Jag ber om ursäkt för att jag gick lite för fort fram. Det är alltså två ministermöten och två toppmöten i helgen, och dessutom ett eurozontoppmöte, troligen på onsdag. Det finns fortfarande en del frågetecken om upplägget och om hur de här mötena samspelar med varandra. Låt mig reda ut det steg för steg så att alla känner till hur det ligger till.

Eurozonens finansministrar möts i dag, fredag, och sedan möts alla EU:s finansministrar i ett extra Ekofin i morgon kl. 9 för att diskutera de ekonomiska frågorna. Därefter äger allmänna rådet rum på eftermiddagen.

På söndag förmiddag inleds toppmötet, och då börjar man med en diskussion om tillväxtåtgärder och en slutsatsgenomgång. Vid lunchen är det dags att diskutera den ekonomiska krisen, och särskilt då frågan om rekapitalisering av banker. Van Rompuy väntas också redogöra lite närmare för tankarna på institutionella frågor och fördjupad samordning inom eurozonen. Det var det uppdrag han fick av eurozontoppmötet den 21 juli. Vi tycker att det är bra att detta diskuteras, inte minst för att alla 27 länderna ska ha bilden klar även när det gäller de frågor som mest rör eurozonen. Sedan förväntas eurozontoppmötet på söndag eftermiddag anta ett uttalande.

Låt oss gå över till de slutsatser som finns. Det är en väldigt ovanlig ordning att behandla det här en andra gång i allmänna rådet. Det har väl nästan aldrig hänt förut. Nämnanden har fått del av en ny reviderad version av utkast till slutsatser. Jag hoppas att ni har den framför er. Det är de texterna som ska behandlas på rådet i morgon.

Jag tänkte återkomma till övriga delar, bland annat de ekonomiska delarna, alldeles strax, men jag tänkte först lämna ordet till Frank Belfrage som ska kommentera utrikesdelarna som är de fem sista paragraferna.

Anf. 95 ORDFÖRANDEN:

Låt mig fråga dig en sak innan Frank Belfrage får ordet. Du inledde med att säga att mötet på onsdag bara skulle vara ett eurozontoppmöte. Jag talade med Susanne Ackum för en och en halv timme sedan. Hon hade inte förstått det. Det kanske fortfarande är oklart. Det betyder en del för hur nämnden ska arbeta nämligen.

Anf. 96 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Vi har precis fått bekräftelse från van Daele, som är kabinettschef hos Van Rompuy, att det är ett eurozontoppmöte. Det ska förhoppningsvis vara klart.

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:

Då går vi över till de utrikespolitiska frågorna.

Anf. 98 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! Tack för att vi kunde ta det i den ordningen! Jag ska snart tillbaka till den sydafrikanska delegation som gästar Sverige.

I texten finns ett stycke om det södra grannskapet där stats- och regeringscheferna vill markera sitt engagemang för reformer och förändringar i demokratisk riktning i det södra grannskapet, och man nämner däribland också Medelhavsunionen. Som nämnden ser går man sedan raskt igenom länderna.

Det handlar om Libyen där man velat lyfta fram modet och beslutsamheten hos befolkningen och understryka betydelsen av bildandet av en inklusiv och bred regering som sedan ska kunna sätta en demokratisk process. Ska vi tro på det som övergångsrådet tidigare har deklarerat finns det

redan en tidtabell för bildandet av en interimregering som i sin tur förbereder val inom ett antal månader av en konstituerande församling som har till uppgift att inom två år utarbeta en författning. På basis av den författningen äger sedan riktiga val rum. Det är så tankegångarna går. Sedan återstår att se om övergångsrådet – vi vet att det finns slitningar – kommer att kunna leverera i enlighet med den tidtabellen. Vidare understryks naturligtvis betydelsen av transparens, insyn, demokrati och inte minst jämställdhet i det libyska sammanhanget.

Det finns några ord om Egypten i texten. Stats- och regeringscheferna vill understryka betydelsen av att Egypten går vidare mot val och samtidigt markera sitt bekymmer över de sammanstötningar som har förekommit. I det sammanhanget förekommer adjektivet tragiskt. Vidare vill man understryka betydelsen av att befrämja och försvara religionsfrihet och skydd av religiösa minoriteter som en viktig komponent i varje demokratisk utveckling.

Slutligen lyfter man fram det förhållandet att på söndag, den dag då Europeiska rådet möts, är det samtidigt val i Tunisien. Det är samma mekanik som jag nämnde när det gäller Libyen. Det är ett val till en konstituerande församling som inom tolv månader ska utarbeta en författning, och därefter kommer val till parlamentet att hållas. Det kommer kanske också att väljas en president, för de ska ju diskutera om det ska vara en parlamentarisk eller presidentsiell regim eller en kombination av dessa. Europeiska unionen understryker samtidigt sitt engagemang för att stötta den processen i Tunisien. Man är redo att stödja de nya institutionerna i Tunisien.

När det gäller Syrien uttalar man sitt stöd för FAC-slutsatserna, det vill säga utrikesministrarnas slutsatser, från den 10 oktober. Man lyfter fram ett kraftigt fördömande av våldet och uttalar ett stöd för befolkningen. Man lyfter fram betydelsen av att det har börjat bildas en opposition och att det syriska nationella rådet, som återigen får några välkomnade ord från EU:s sida, finns. EU står bakom det arbete som de gör. Det finns också en mening om att det är dags för president Assad att stiga åt sidan och en påminnelse om att EU har infört ett antal sanktioner mot Syrien.

Texten om Iran är just nu uppbyggd så att man lyfter fram de beslut som redan har fattats av EU när det gäller att skärpa sanktionerna av MR-skäl. På FAC den 10 oktober

listade man ytterligare 29 personer. Det är alltså inte sanktioner med anledning av det nukleära, utan det är sanktioner med anledning av MR-brotten av olika schatteringar av tjänstemän, domare och andra beslutsfattare. Det handlar alltså om MR och repressionerna. Stats- och regeringscheferna avser också att lyfta fram sin oro över bristande framsteg när det gäller den nukleära frågan, bristen på samarbete med atomenergiorganet IAEA och kärnfrågan, nämligen en oro över att det finns en militär dimension i det iranska kärnkraftsprogrammet. Samtidigt understryker man att man eftersträvar en diplomatisk lösning.

Slutligen lyfter texten fram det europeiska toppmötet med de sex partnerländerna i det östliga partnerskapet. Med hjälp av redan etablerade ordalydelser lyfts betydelsen av demokrati, respekt för mänskliga rättigheter, grundläggande rättigheter och rättssäkerhet fram.

För att återknyta till vad Oscar Wåglund Söderström sade: Vår gissning är att mötet på söndag i allt väsentligt kommer att vara helt koncentrerat på det ekonomiska och finansiella. Det andra är mer ett sidomoment, men det är möjligt att något av det kommer att diskuteras – kanske inte minst i perspektivet av utvecklingen i Libyen efter Gaddafis död, vilket också kan bli föremål för någon form av tillägg i texten.

Anf. 99 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar. Vi tackar Frank Belfrage för i dag.

Vi återgår till Oscar Wåglund Söderström.

Anf. 100 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Herr ordförande! Jag tänkte gå till de övriga delarna i slutsatstexten. I sin helhet tycker vi att de slutsatstexter som föreligger är rätt bra. Det finns många svenska hjärtefrågor med, inte minst när det gäller tillväxt. Det finns också synpunkter. Vad gäller texten om den inre marknaden, artikel 1 a, tänker vi försöka verka för att det blir en mer konkret text där man listar ett antal åtgärder som är bra om de vidtas, bland annat när det handlar om patent, upphandling och standardisering. Det är viktigt att man bevakar att sådana här speciella instrument genomförs för att stärka tillväxtkapaciteten.

Många av de frågor som vi vill lyfta in fanns också med i det brev som statsministern tillsammans med sina kolleger i Finland och Holland skickade till kommissionens och Europeiska rådets ordförande i början av oktober.

Vi försöker trycka extra starkt på frågor om vikten av frihandel och att främja EU:s konkurrenskraft. Det är ingen hemlighet att vissa medlemsländer, ni vet säkert vilka, kommer att driva lite grann motsatt linje i dessa frågor.

När det gäller den ekonomiska politiken finns det i dag ingen text om hanteringen av den ekonomiska krisen. Det är för att vi avvaktar vad som kommer att hända på Ekofin. Det anges i slutsatstexten att det kommer att läggas till en text om återkapitalisering av banker, men vi vet inte riktigt i vilket skede. Statsrådet Borg har ju samrått med nämnden om detta, och det kan också komma ett extra samråd per telefon under helgen om det skulle komma fram något under Ekofin.

Det viktigaste är att verka för att man får en ordentlig skrivning om relationen mellan eurogruppen och EU-27-kretsen. Regeringen stöder helt idén att stats- och regeringscheferna från de 17 euroländerna får träffas och diskutera viktiga frågor som rör valutasamarbetet specifikt men att man inte får fatta beslut på områden som rör alla, till exempel terminen, EU 2020, tillväxtfrågor i allmänhet och den inre marknaden. Detta är vi mycket tydliga med, och vi har också starkt stöd från många euroländer. Bland annat har våra vänner i Nederländerna och Finland tryckt hårt på detta.

Vad gäller miljödelen ska Europeiska rådet fastställa EU:s position för klimatförhandlingarna i Durban. Positionen bygger på de slutsatser som antogs av miljørådet den 10 oktober och av Ekofin den 4 oktober. Vi har verkat för att få in tydliga skrivningar om att man måste få till fördjupade åtaganden från andra parter för att minska utsläppen, vilket är välkänt, och att EU:s interna klimatarbete måste fortsätta, inte minst med roadmap till 2050. Det kommer vi att framföra under GAC.

Man ska dock inte förvänta sig några längre diskussioner i denna fråga givet förutsättningarna för mötet.

Om agendan kan man avslutningsvis säga att det är en händelserik helg med två ministermöten, två toppmöten och ett extra toppmöte för eurozonen under nästa vecka. Det saknas inte utmaningar – tvärtom, det finns ganska många.

Finns det frågor svarar jag gärna på dem.

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Det är lite bakvänd ordning. Vi hade statsministern och finansministern här och samrådde om dessa frågor så sent som i onsdags. Vi kan därför vara ganska summariska.

Anf. 102 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Jag ska inte upprepa de synpunkter och avvikande meningar vi framförde häromdagen. Det verkar dock kunna komma någon typ av inriktningsbeslut om bankrekapitalisering, och jag tycker vi då står inför ett litet demokratiproblem.

Statsministern och finansministern uteslöt inte en EU-27-lösning där vi binder oss för betydande insatser med svenska skattebetalares pengar för att kanske rädda franska och italienska storbanker. Ett sådant beslut måste givetvis återkomma till riksdagen, men om man binder sig för inriktningen nu finns det ett demokratiskt förankringsproblem eftersom vi saknar dokument och inte har haft tid att bereda det i våra partier. Det är ju ett stort steg att ta.

Jag upprepar att Vänsterpartiet motsätter sig bestämt att Sverige i detta läge går in med svenska skattepengar i en sorts europeisk bankakut. Det är vår avvikande mening.

Det är viktigt att man ger riksdagen tid att diskutera detta. Jag inser att man inte kommer att sätta en mekanism på plats i helgen, men man kommer kanske att ta ett inriktningsbeslut, och det kan vara väl så allvarligt.

Anf. 103 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Det mesta av detta gick statsministern igenom häromdagen. Jag har inte hunnit analysera texten, men det verkar inte vara några större skillnader. Vi upprepar dock vår avvikande mening från i onsdags eftersom statssekreteraren går igenom hela dokumentet igen.

Jag har en fråga när det gäller klimatdelen. Statssekreteraren nämnde roadmap och att regeringen kommer att framföra åsikter, vilket ju låter trevligt. Frågan är dock vilka åsikter och om regeringen har något konkret ändringsförslag på den text som föreligger.

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Vi får väl betrakta det som sades och de avvikande meningar som anmäldes i samband med statsministerns samråd som det tyngst vägande i sammanhanget.

Anf. 105 PYRY NIEMI (S):

Ordförande! Jag instämmer i det som Ulf Holm sade, och för ordningens skull vidhåller även vi vår avvikande mening från mötet med statsministern så att den inte glöms bort.

Anf. 106 ORDFÖRANDEN:

Jag beklagar att statsministern väger lite tyngre än statssekreteraren.

Anf. 107 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Det har jag inget emot. Bankfrågan diskuterades under samrådet, och det har inte aktualiserats att Sverige ska gå in med pengar. Dock kommer inte en krona att betalas ut utan att nämnden konsulteras en gång till. Jag kan inte säga så mycket mer men tar naturligtvis notis om det Jonas Sjöstedt säger. Skulle ett inriktningsbeslut tas på Ekofin kommer man naturligtvis att samråda med nämnden under helgen.

När det gäller klimatfrågan har regeringen lagt in ett skriftligt ändringsförslag i § 13 under Climate Change och Durban Conference on Climate Change in Detail: ... and states that the EU and its member states will continue its internal work, taking the commission's communication on a roadmap for moving to a competitive low carbon economy in 2050 as a starting point – detta för att fokusera mer på det interna arbetet. Det kan vi också ta upp.

Anf. 108 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns tre avvikande meningar; det är en upprepning av de avvikande meningar som anmäldes i samband med samrådet med statsminister Reinfeldt häromdagen. I övrigt finns det stöd för regeringens position inför de fortsatta diskussionerna.

Vi tackar statssekreterare Oscar Wåglund Söderström för i dag.

Innehållsförteckning

2011/12:7

21 oktober

1 § Rättsliga och inrikes frågor.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statssekreterare MAGNUS GRANER.....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 4 Statssekreterare MAGNUS GRANER.....	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 6 Statssekreterare MAGNUS GRANER.....	3
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 8 Statssekreterare MAGNUS GRANER.....	3
Anf. 9 CARINA OHLSSON (S)	4
Anf. 10 Statssekreterare MAGNUS GRANER.....	4
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 12 JOHAN LINANDER (C)	4
Anf. 13 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 14 Statssekreterare MAGNUS GRANER.....	5
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 16 Statssekreterare MAGNUS GRANER.....	5
Anf. 17 KERSTIN HAGLÖ (S)	5
Anf. 18 ULF HOLM (MP)	5
Anf. 19 JONAS SJÖSTEDT (V).....	6
Anf. 20 Statssekreterare MAGNUS GRANER.....	6
Anf. 21 KERSTIN HAGLÖ (S)	6
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 23 Statssekreterare MAGNUS GRANER.....	7
Anf. 24 ULF HOLM (MP)	7
Anf. 25 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	7
Anf. 26 JONAS SJÖSTEDT (V).....	7
Anf. 27 CARINA OHLSSON (S)	7
Anf. 28 Statssekreterare MAGNUS GRANER.....	8
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 30 Statssekreterare MAGNUS GRANER.....	8
Anf. 31 KERSTIN HAGLÖ (S)	9
Anf. 32 JONAS SJÖSTEDT (V).....	9
Anf. 33 ULF HOLM (MP)	9
Anf. 34 Statssekreterare MAGNUS GRANER.....	9
Anf. 35 Ämnesrådet NILS HÄNNINGER	9
Anf. 36 EVA-LENA JANSSON (S)	9
Anf. 37 Ämnesrådet NILS HÄNNINGER	10
Anf. 38 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 39 Statssekreterare MAGNUS GRANER.....	10
Anf. 40 ORDFÖRANDEN.....	10

Anf. 41	Statssekreterare MAGNUS GRANER	11
Anf. 42	KERSTIN HAGLÖ (S).....	12
Anf. 43	Statssekreterare MAGNUS GRANER	12
Anf. 44	Kanslirådet CHARLOTTE KUGELBERG.....	12
Anf. 45	Statssekreterare MAGNUS GRANER	12
Anf. 46	ORDFÖRANDEN	13
Anf. 47	Statssekreterare MAGNUS GRANER	13
Anf. 48	ULF HOLM (MP).....	13
Anf. 49	Statssekreterare MAGNUS GRANER	13
Anf. 50	ORDFÖRANDEN	14
Anf. 51	Statssekreterare MAGNUS GRANER	14
Anf. 52	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 53	Statssekreterare MAGNUS GRANER	15
Anf. 54	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 55	Statssekreterare MAGNUS GRANER	15
Anf. 56	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 57	Statssekreterare MAGNUS GRANER	15
Anf. 58	EVA-LENA JANSSON (S).....	16
Anf. 59	Statssekreterare MAGNUS GRANER	17
Anf. 60	EVA-LENA JANSSON (S).....	17
Anf. 61	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 62	Statssekreterare MAGNUS GRANER	17
Anf. 63	ORDFÖRANDEN	17
2 §	Rättsliga och inrikes frågor	18
Anf. 64	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 65	Statssekreterare MINNA LJUNGGREN	18
Anf. 66	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 67	Statssekreterare MINNA LJUNGGREN	18
Anf. 68	JONAS SJÖSTEDT (V)	18
Anf. 69	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 70	MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	19
Anf. 71	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 72	Statssekreterare MINNA LJUNGGREN	19
Anf. 73	JONAS SJÖSTEDT (V)	19
Anf. 74	Statssekreterare MINNA LJUNGGREN	19
Anf. 75	MIKAEL CEDERBRATT (M).....	19
Anf. 76	ORDFÖRANDEN	20

Anf. 77 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN.....	20
Anf. 78 EVA-LENA JANSSON (S)	20
Anf. 79 ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 80 CARINA OHLSSON (S)	20
Anf. 81 Planeringschef OLA HENRIKSON.....	21
Anf. 82 ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 83 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN.....	21
Anf. 84 EVA-LENA JANSSON (S)	21
Anf. 85 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN.....	21
Anf. 86 ORDFÖRANDEN.....	22
Anf. 87 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN.....	22
Anf. 88 ORDFÖRANDEN.....	22
3 § Allmänna frågor.....	23
Anf. 89 ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 90 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	23
Anf. 91 JONAS SJÖSTEDT (V).....	24
Anf. 92 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	24
Anf. 93 ORDFÖRANDEN.....	24
Anf. 94 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	24
Anf. 95 ORDFÖRANDEN.....	25
Anf. 96 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	25
Anf. 97 ORDFÖRANDEN.....	25
Anf. 98 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	25
Anf. 99 ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 100 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	27
Anf. 101 ORDFÖRANDEN.....	28
Anf. 102 JONAS SJÖSTEDT (V).....	28
Anf. 103 ULF HOLM (MP)	28
Anf. 104 ORDFÖRANDEN.....	28
Anf. 105 PYYRI NIEMI (S).....	28
Anf. 106 ORDFÖRANDEN.....	29

2011/12:7
21 oktober

Anf. 107 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND	
SÖDERSTRÖM.....	29
Anf. 108 ORDFÖRANDEN	29